

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
W BIAŁOGARDZIE
ZA ROK 2014**

Spis treści

WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISK	5
II. POMOC SPOŁECZNA	7
1.1 Analiza świadczeń z pomocy społecznej	7
1.1.1. Zadania zlecone gminie.	7
1.1.2 Zadania własne gminy.....	8
1.1.3 Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	10
2.2 Praca socjalna	13
2.3 Projekt systemowy „Rodzina Razem”	19
2.4 Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.....	21
III. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	22
3.1 Świadczenia rodzinne	22
3.2 Fundusz alimentacyjny	24
3.3 Karta Dużej Rodziny	25
IV. WYKONANIE FINANSOWE ZA 2014 ROK ORAZ PLAN NA 2015 ROK MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁOGARDZIE	26
V. PLAN I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2015R	28

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie jest jednostką organizacyjną Miasta, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, polegające na udzielaniu świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej, pomocy usługowej, pracy socjalnej i wsparcia środowiskowego. Pomoc społeczna powszechnie rozumiana głównie, jako wsparcie finansowe i rzeczowe, obecnie jest ukierunkowana na wszelkiego rodzaju działania, zmierzające poprzez pracę socjalną do przezwycięzania trudności określanych jako czasowe, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

Powyższe zadania w 2014r. podobnie jak w latach ubiegłych były realizowane ze środków finansowych pochodzących z Urzędu Miasta w Białogardzie i Wojewody Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Urzędu Miasta.

Wysoka marginalizacja społeczeństwa oraz wiele innych aspektów tj. bezrobocie, ubożenie społeczeństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych, niepełnosprawność, bezdomność wpływały głównie na wzrost zapotrzebowania na potrzeby korzystania z pomocy. Kryterium dochodowe obowiązujące w ustawie, określa prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej- osobom samotnie gospodarującym, rodzinom i wynosi:

- na osobę samotnie gospodarującą - 529zł,
- na osobę w rodzinie - 456zł,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z dysfunkcji, powodującej nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny (tj. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocie, niepełnosprawność lub długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa

domowego, alkoholizm lub narkomania, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna).

Przyznanie świadczeń z pomocy społecznej lub odmowa ich przyznania następuje w drodze wydania decyzji administracyjnej zgodnie z kodeksem postępowania administracyjnego.

Zmieniające się uwarunkowania społeczne, a także nowe unormowania prawne w obszarze polityki społecznej państwa wywierają ogromny wpływ na rodzaj działań, podejmowanych przez Ośrodek zarówno na gruncie pomocy społecznej, jak i na innych poziomach zabezpieczenia społecznego.

I. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISK

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie pomocą obejmuje mieszkańców naszego miasta. Pomoc kierujemy do świadczeniobiorców: pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Ilość środowisk objętych pomocą przedstawia tabela nr 1:

TABELA NR 1

Lp.	Rodzaj pomocy	Ilość środowisk objętych pomocą
1	Pomoc społeczna	1393
2	Zasiłki rodzinne i fundusz alimentacyjny	1780

W 2014r. realizując zadania wydano ogółem 12 161 decyzji administracyjnych, w tym 8924 z zakresu pomocy społecznej i 3237 z zakresu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

W 2014 roku z pomocy społecznej skorzystały następujące grupy osób: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, osoby niepełnosprawne, osoby długotrwale chore, rodziny zagrożone alkoholizmem, osoby bezdomne, osoby opuszczające zakłady karne, osoby u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Analizę statystyczną występujących problemów oraz liczbę środowisk przedstawia tabela nr 2.

TABELA NR 2

Przyczyny korzystania z pomocy	Liczba środowisk
Bezrobocie	1027
Niepełnosprawność	159
Długotrwała choroba	428
Ubóstwo	1238
Niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	209
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	31
Przemoc w rodzinie	10
Narkomania i alkoholizm	90
Zagrożenie bezdomnością	71

Z powyższych danych wynika, że najpoważniejszym powodem ubóstwa osób korzystających z pomocy społecznej jest nadal problem bezrobocia. W 2014r. zarejestrowanych osób w wieku produkcyjnym w Powiatowym Urzędzie Pracy było 1865, a w 2013r. -2199 osób. Brak pracy oznacza spadek realnych dochodów rodziny, a tym samym brak możliwości zapewnienia odpowiedniego poziomu życia i codziennej egzystencji. Zasiłek dla osób bezrobotnych z Powiatowego Urzędu Pracy nie zaspokaja niezbędnych potrzeb życiowych członków rodziny, co staje się przyczyną poszukiwania innych możliwości uzupełnienia domowego budżetu.

II. POMOC SPOŁECZNA

1.1 Analiza świadczeń z pomocy społecznej

1.1.1. Zadania zlecone gminie.

TABELA NR 3

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń wypłaconych	Kwota świadczeń wypłaconych w zł
1.	ZASIŁKI STAŁE	204	2117	902.303
	w tym			
	Osoby samotnie gospodarujące	155	1671	766.479
	Pozostające w rodzinie	50	446	135.824
2.	SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE w tym	10	2294	63.346
	Dla dzieci	6	890	26.700
	Dla dorosłych	4	1402	36.646
3.	SKŁADKI ZDROWOTNE opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	292	2466	103.635

RAZEM	x	x	1 .069.284
--------------	---	---	------------

Powyższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę świadczeń wypłaconych oraz kwotę przeznaczoną na te świadczenia.

Nowelizacja Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. w minionych latach zmniejszyły liczbę zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej. W praktyce sprowadza się to do realizacji pomocy w formie wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe i realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego oraz świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki jest wypłacane osobom, które postanowieniem sądu zostały ustanowione prawnymi opiekunami osób całkowicie ubezwłasnowolnionych lub nieletnich.

Usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są świadczone osobom dorosłym przez opiekunki, natomiast w przypadku dzieci usługi są realizowane przez pedagogów. Terapia zapewniona dzieciom przez Ośrodek stanowiła uzupełnienie zajęć prowadzonych przez wyspecjalizowane instytucje. Usługi opiekuńcze realizowane są w domu chorego, w wymiarze godzinowym ustalonym indywidualnie dla każdego podopiecznego, przy uwzględnieniu szeregu czynników, takich jak: sytuacja zdrowotna, rodzinna, warunki mieszkaniowe. Ustalając liczbę godzin usług w danym środowisku brano pod uwagę również możliwości finansowe MOPS.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest za osoby pobierające zasiłek stały oraz za osoby realizujące zatrudnienie socjalne w Centrum Integracji Społecznej.

1.1.2 Zadania własne gminy.

W ramach zadań własnych Ośrodek świadczył pomoc w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, przeznaczonych głównie na żywność, odzież, opał, energię, zakup gazu, remont mieszkania, zakup środków czystości, zakup leków, schronienie. Z tych środków pokrywano również koszty pochówku osób, których rodzina nie miała możliwości tego uczynić lub nie posiadały osób bliskich. Tabela nr 4 przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę udzielonych świadczeń oraz kwotę wydatkowaną na poszczególne świadczenia.

TABELA NR 4

Lp	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
1	Pochówek	6	6	15.835
2	Inne zasiłki celowe i w naturze	791	x	337.234
3	Schronienie	14	1823	21.912
4	Domy pomocy społecznej	63	582	992.484
5	Zasiłki okresowe	1079	7828	2.229.347
6	Usługi zwykłe	105	25.955	519.023
	RAZEM	x	x	4.115.835

Jak wynika z powyższej tabeli na realizację świadczeń w tym zakresie wydatkowano ogółem 4.115.835.

W 2014 roku gminy otrzymały dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wydatków na zasiłki stałe i zasiłki okresowe.

Osoba ubiegająca się o przyznanie zasiłku stałego musi posiadać co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności i wykazać brak uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Od października 2012 roku wysokość zasiłku stałego wynosi 529zł. Przyznany zasiłek stały nie mógł być niższy od kwoty 30zł. Ogółem z tej formy pomocy skorzystały 204 osoby (2013r.- 199 osób) na ogólną kwotę 902.303zł (2013r.- 859.097zł).

Na realizację zasiłków okresowych w 2014r. wydatkowano kwotę- 2.229.347zł, a skorzystało z tej formy pomocy 1079 osób, w 2013 roku- 2.469.125 zł i z tej formy pomocy skorzystało 1109 osób.

W 2014 roku Ośrodek odnotował zwiększone zapotrzebowanie na wsparcie w formie usług opiekuńczych i skierowań do domów pomocy społecznej. Zjawisko to spowodowane jest zmieniającym się wskaźnikiem demograficznym i wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku aktywności zawodowej. Proces ten rzutuje na kondycję współczesnej pomocy społecznej. Osoby ubiegające się o umieszczenie

w Domu Pomocy Społecznej to głównie osoby samotne, bądź też nie mogące oczekiwać na wsparcie ze strony rodziny, długotrwale chore, które nie mogą samodzielnie egzystować w środowisku domowym. Postępujące procesy geriatryczne stwarzają wnioskodawcom trudności w zakresie samodzielnego zabezpieczenia potrzeb życiowych, długotrwała choroba lub niepełnosprawność ogranicza ich funkcjonowanie społeczne oraz marginalizację życia.

Dlatego też realizacja zadań ujętych w art. 54 ustawy o pomocy społecznej tj. umieszczenia w domu pomocy społecznej i pokrycie kosztów związanych z pobytem osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu w roku 2014r. przedstawiała się następująco:

- 16 osób na mocy decyzji Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie zostało skierowanych do Domów Pomocy Społecznej (2013- 8 osób),

- 19 osób oczekuje na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej (2013- 20 osób).

Na zabezpieczenie pobytu osobom w domach pomocy społecznej w 2014 roku wydatkowano kwotę 992.484 zł (2013r.- 1.007.347zł) dla 50 osób umieszczonych w DPS.

1.1.3 Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Na podstawie uchwały Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. o ustanowieniu wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020, z budżetu Wojewody Ośrodek otrzymał dotację w kwocie 891.134 zł. Łączny koszt programu wyniósł 1.161.641 zł.

W ramach programu realizowano zadania poprzez dożywianie dzieci w żłobkach, przedszkolach, szkołach, stołówce w Dziennym Domu Pomocy, schroniskach. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie przyznawał również pomoc podopiecznym w formie zasiłków celowych na żywność. W ramach tych działań wykorzystany był również udział środków własnych w wys. 20%. Wydatki w tym zakresie oraz liczbę rodzin, które skorzystały z tej pomocy przedstawia tabela nr 5.

TABELA NR 5

	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota w zł
posiłki w DDP	707	115.441	460.679
posiłki w szkole	369	42.553	348.938
posiłki w przedszkolu	34	4189	15.419
posiłki w Caritas i w schroniskach	232	11146	75.905
zasilek celowy	579	1120	260.700
Razem	x	x	1 162.426

Świadczenia w zakresie dożywiania uprawniają do korzystania większą grupę osób niż do innych świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Fakt ten wynika z Uchwały Rady Miejskiej Białogardu z dnia 27 maja 2009r. "w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, trybu ich pobierania, a także zasad zwrotu wydatków za niektóre świadczenia z pomocy społecznej" Uchwała określa kryterium dochodowe uprawniającego do tej formy pomocy do 150% kryterium dochodowego z pomocy społecznej. W ramach programu w 2014r. objęto pomocą 1943 osób (2013r.- 2479osób).

W tabeli nr 6 uwzględniona jest rzeczywista liczba osób, którym udzielono świadczeń w tej formie.

Realizacja Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w 2014r.

TABELA NR 6

<i>Wyszczególnienie</i>		<i>Ogółem</i>	<i>Dzieci od 0-7 lat</i>	<i>Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej</i>	<i>pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podst. art.7 ustawy</i>
<i>1</i>		<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
<i>Rzeczywista liczba osób objętych programem ogółem:</i>	<i>1</i>	<i>1943</i>	<i>266</i>	<i>415</i>	<i>1262</i>
<i>liczba osób korzystających z posiłków</i>	<i>2</i>	<i>1215</i>	<i>162</i>	<i>315</i>	<i>738</i>
<i>liczba osób korzystających z zas.celowego</i>	<i>3</i>	<i>1356</i>	<i>205</i>	<i>282</i>	<i>869</i>
<i>Koszt programu ogółem</i>	<i>4</i>	<i>1 161.641</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>x</i>
<i>środki własne</i>	<i>5</i>	<i>270.507</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>x</i>
<i>środki własne w DDP</i>	<i>6</i>	<i>270.507</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>x</i>
<i>rezerwa celowa z budżetu państwa</i>	<i>7</i>	<i>891.134</i>	<i>X</i>	<i>X</i>	<i>x</i>
<i>Forma dożywiania</i>	<i>8</i>				
<i>posilek w szkole</i>	<i>9</i>	<i>369</i>	<i>50</i>	<i>319</i>	<i>x</i>
<i>posilek w DDP</i>	<i>10</i>	<i>707</i>	<i>44</i>	<i>X</i>	<i>663</i>
<i>posilek w Caritas i w schroniskach</i>	<i>11</i>	<i>232</i>	<i>0</i>	<i>X</i>	<i>232</i>
<i>Posilek w przedszkolu</i>	<i>12</i>	<i>34</i>	<i>34</i>	<i>X</i>	<i>X</i>
<i>zasilek celowy na dożywianie</i>	<i>13</i>	<i>1356</i>	<i>205</i>	<i>282</i>	<i>869</i>

2.2 Praca socjalna

Jednym z wielu zadań prowadzonych przez pracowników socjalnych jest praca socjalna. Jej zadaniem jest aktywizowanie ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, ubogacenie ich życia i zapobieganie dysfunkcjom, to przywracanie klientowi sił i kontroli nad własnym życiem przez odnajdywanie i wspieranie jego zasobów energii i kompetencji. Jest to coś więcej niż aktywizowanie podopiecznego do działania. W pracy socjalnej chodzi o odkrycie u klienta, właśnie w sytuacji kryzysu, mocnych stron i zdolności, a następnie umiejętne odzyskiwanie przez niego kontroli nad kształtowaniem własnego życia.

Praca socjalna jest trudnym działaniem, wymagającym czasu, a większość czasu pracy pracownicy socjalni muszą poświęcić na prowadzenie obszernej dokumentacji swoich podopiecznych. Ponadto klienci Ośrodka wymagają od pracownika socjalnego sprawności działania w celu poprawienia ich sytuacji materialnej, czyli oczekują świadczenia pieniężnego, nie widząc przyczyn ubóstwa. Często nie chcą współpracować z pracownikiem, przyjmują postawę roszczeniową, nie ujawniają problemów rodziny, jak np. alkoholizm, przemoc, narkomania. Pracą socjalną objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej, gdyż nierozzerwalnie towarzyszy ona przyznawanym świadczeniom na mocy ustawy. W 2014 roku pracownicy objęli pomocą 1393 rodziny, w których przeprowadzili 3726 wywiadów środowiskowych. Podczas wywiadu pracownik socjalny uzyskuje informacje o rodzinie, obserwuje, mierzy skalę występowania problemu, aby w razie konieczności podjąć działania interwencyjne.

Pracownicy socjalni działając na rzecz zmiany, życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin współpracują z Sądem, Powiatową Komendą Policji, Poradnią Uzależnień, Strażą Miejską, zakładami karnymi, pracownikami przytulisk i noclegowni, lekarzami rodzinnymi i pedagogami szkolnymi, pracownikami Centrum Integracji Społecznej, Powiatowym Urzędem Pracy. Bardzo często, w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, pracownicy socjalni zawierają kontrakt socjalny. Postanowienia kontraktu są dostosowane do okoliczności konkretnego przypadku. Kontrakt zawiera uprawnienia i zobowiązania przystępujących do niego stron. Jest niezbędny w sytuacjach, gdy osoba lub rodzina nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w zakresie poprawy własnej sytuacji, np. podjęcie zatrudnienia, podjęcie leczenia odwykowego. W roku 2014 pracownicy socjalni sporządzili 140 kontraktów socjalnych. Warunki kontraktu zerwało 20 osób. Osoby te nie wyraziły chęci do dalszych działań na rzecz zmiany własnej sytuacji. Ograniczyły sobie w ten sposób dostęp do części świadczeń pomocy społecznej. Kontrakty socjalne nie prowadzą zwykle do radykalnych

i szybkich zmian. Stwarzają natomiast płaszczyznę porozumienia i poddają strategię, umożliwiając osiągnięcie niewielkich postępów, które wspólnie składają się na poprawę efektywności działań.

Pracownicy socjalni swoją pracą obejmują również osoby bezdomne. W 2014 r. odnotowano na terenie naszego miasta 30 osób bezdomnych. W najtrudniejszym okresie jesienno- zimowym pracownicy socjalni muszą zadbać o ich ochronę. We współpracy z pracownikami przytulisk i noclegowni organizują miejsca w placówkach i przekonują bezdomnych o konieczności skorzystania z proponowanych ofert. Często są to długie pertraktacje, gdyż osoby te nie rozumieją zagrożenia, jakie niesie ta pora roku. Systematycznie oferują pomoc w załatwieniu lokalu mieszkalnego i jego wyposażeniu. Indywidualna praca z osobami bezdomnymi realizowana jest w dwóch kierunkach: w pierwszej kolejności konieczne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb egzystencjalnych, czyli schronienia, posiłków, pomocy medycznej, zabezpieczenie niezbędnej i stosownej odzieży oraz udzielanie pomocy finansowej stosownej do pojawiających się potrzeb. Część osób bezdomnych z chwilą nadejścia zimy organizuje sobie miejsce pobytu we własnym zakresie, 14 osób przyjęło pomoc w postaci schronienia, ale wiele osób bezdomnych odrzuciło propozycję pomocy w tej formie.

Magazyn odzieży

Magazyn odzieży powstał na potrzeby projektu „Cztery Kąty” pod koniec 2012r. Z magazynu odzieży skorzystało do końca 2014 r. około 700 osób. Jest formą pomocy, która bardzo sprawdziła się w naszym Ośrodku. Z magazynu odzieży korzystają nie tylko osoby bezdomne, ale wszystkie potrzebujące. W okresie jesienno-zimowym największe zainteresowanie odzieżą było wśród osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Kurtki, obuwie, bielizna to najczęściej pozyskiwane rzeczy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie informuje mieszkańców miasta o potrzebach, o zbiórkach odzieży na swojej stronie internetowej, w prasie lokalnej. Odzież pozyskujemy od osób prywatnych oraz innych instytucji.

Streetworking

Streetworking jest formą pomocy, która pojawiła się w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białogardzie wraz z rozpoczęciem realizacji projektu „Cztery Kąty” .

Pierwszym etapem pracy streetworkera jest motywowanie, zachęcanie osób bezdomnych/ zagrożonych bezdomnością do podjęcia kontaktu z pracownikiem socjalnym oraz terapeutą uzależnień.

Codzienny monitoring miejsc niezamieszkałych, pomoc doraźna i konsultacje z pracownikami socjalnymi to praca streetworkera.

Dzięki pracy i zaangażowaniu streetworkera pracownicy naszego Ośrodka mają dokładne dane, gdzie przebywają osoby bezdomne. Pojawienie się nowych osób bezdomnych na nowym terenie jest od razu zidentyfikowane przez streetworkera, który doprowadza takie osoby do MOPS, informując o możliwości skorzystania z doraźnej pomocy.

Na mocy porozumienia zawartego między MPiPS a Centralnym Zarządem Służby Więziennej Ośrodek otrzymuje informacje na temat osób opuszczających zakłady karne. Często problemem bywa brak możliwości powrotu do miejsca ostatniego pobytu. W takich sytuacjach pracownicy również organizują miejsca w placówkach oraz wsparcie finansowe, z którego skorzystało 23 osób po odbyciu kary pozbawienia wolności.

W swoich działaniach pracownicy socjalni mają styczność również ze zjawiskami przemocy domowej. Skuteczne pomaganie ofiarom przemocy domowej wymaga uwzględnienia różnych aspektów życia rodziny. Ofiary przemocy potrzebują pomocy psychologicznej, socjalnej, często medycznej. Swoje działania w tych rodzinach pracownicy wspierają specjalistami, którzy mają nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale także kompetencje, predyspozycje psychiczne, możliwości stosowania różnych narzędzi badawczych, umiejętność wspierania rodziny. Współpracują ściśle z Powiatową Komendą Policji, kuratorami, pedagogami szkolnymi. W 2014 roku pracownicy uczestniczyli w 254 spotkaniach roboczych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W rodzinach, w których występuje alkoholizm, wielodzietność i w rodzinach niepełnych prowadzone jest poradnictwo. Wymienione okoliczności często utrudniają, a nawet uniemożliwiają rodzinie samodzielne, bez pomocy z zewnątrz przezwyciężenie trudnej sytuacji. Czasami jest to długi proces działań wymagający cierpliwości, zrozumienia problemu, aż do osiągnięcia postawionego celu. W 2014 roku pracownicy socjalni w ramach podjętych działań w rodzinach z problemem alkoholowym skierowali do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 15 wniosków.

Praca socjalna to również pomoc w wyszukiwaniu zatrudnienia rodzinom, mobilizowanie do jego podjęcia. Wśród podopiecznych pomocy społecznej można zauważyć nieumiejętność poszukiwania pracy, brak znajomości aktywnych form jej znalezienia. Brak podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy posiada przełożenie na proces utrwalać się postawy biernej oraz dominacji przekonania o bezsilności wobec wymagań współczesnego rynku pracy, słabości, niskiej samooceny. Bezrobocie i w konsekwencji korzystanie z zasiłków pomocy społecznej staje się sposobem na życie zarówno osób zdrowych jak i niepełnosprawnych. Zadaniem pracowników socjalnych pomagającym osobom bezrobotnym jest m. in. informowanie o warunkach i możliwościach uzyskania pomocy, wychwytywanie trudnych przypadków socjalnych wśród osób bezrobotnych, kontrola aktywności klientów w poszukiwaniu pracy, informowanie o ofertach pracy oraz aktywizowanie poprzez uczestnictwo w programie zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Program ten realizuje 35 osób. Brak pracy bywa przyczyną ubóstwa rodzin i jest wynikiem rosnących zadłużeń za czynsz i energię elektryczną. Podjęcie zatrudnienia chroni rodzinę przed nakazem eksmisji z zajmowanego lokalu.

Wiele osób, z uwagi na wiek lub ciężką chorobę, jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W tych sytuacjach pracownicy socjalni podejmują kroki w kierunku umieszczenia tych osób w domach pomocy społecznej, gdzie zapewniona jest stała, profesjonalna opieka.

Wiele wysiłków od pracowników socjalnych wymaga praca z indywidualnymi przypadkami. Dotyczy to głównie osób zaburzonych psychicznie, gdyż w tym przypadku ważne są nie tylko cele zdrowotne, ale również dobro osobiste. W sytuacjach, w których rodziny nie wyrażają chęci na współpracę z pracownikiem socjalnym w ramach prowadzonej pracy socjalnej lub stan zdrowia ogranicza możliwość podejmowania decyzji, pracownicy występują do Sądu o wydanie postanowienia w sprawie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej o odpowiednim profilu w zależności od jednostki chorobowej lub nadzór kuratora nad rodziną.

Pracownicy socjalni uczestniczą również w działaniach Zespołu Doradczego ds. rozwiązywania problemów narkomanii, realizują zadania w ramach organizowania społeczności lokalnej.

Wykonując szeroki zakres działań zawsze kierują się zasadą dobra osób i rodzin, którym służą, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia.

Praca socjalna jest trudnym zadaniem i wymaga od pracownika socjalnego dobrego przygotowania zawodowego. Mobilizuje pracowników do podnoszenia kwalifikacji przez

uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach specjalistycznych oraz podejmowania nauki na wyższych uczelniach, jak również zdobywania specjalizacji zawodowych.

Asystent rodziny

W dniu 28 kwietnia 2011 r. Sejm przyjął ustawę o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej. Ustawa ma przede wszystkim na celu pomoc rodzinom, które mają kłopoty wychowawcze oraz zmienić system opieki nad dziećmi pozbawionymi opieki rodziców. Ustawa wprowadza funkcję tzw. asystenta rodziny, który ma pomagać nie tylko w problemach wychowawczych, ale również w codziennych sprawach.

W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, Dyrektor Ośrodka zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodzinę, asystent podejmuje pracę z rodziną.

Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W 2014r. pomocą asystenta objętych było 26 rodzin.

Działania w ramach organizowania społeczności lokalnej

WPROWADZENIE:

Realizacja działań zgodnie z metodyką pracy socjalnej w roku 2014r. opierała się na wprowadzeniu instrumentów integracji o charakterze edukacyjnym i społecznym. Zadaniem nadrzędnym zrealizowanych działań było wybudowanie wspólnymi siłami miejsca zabaw dla dzieci oraz poprawa estetyki ulicy we współpracy z organizacją pozarządową tj. Stowarzyszeniem „Start” w Białogardzie.

OPIS DZIAŁAŃ W WYBRANEJ SPOŁECZNOŚCI

W roku 2014r. w ramach metody pracy środowiskowej kontynuowano wsparcie społeczności lokalnej ulicy Moniuszki. Celem głównym podjętych działań było odbudowanie

zdolności zaradczych, uaktywnienie samodzielności w działaniu, odbudowaniu poczucia sprawstwa, lokalnej spójności i wpływu społecznego wśród odbiorców projektu.

- przeprowadzono dwa spotkania obywatelskie, w trakcie których sprecyzowano oczekiwania mieszkańców względem utworzenia miejsca zabaw dla dzieci oraz zakresu możliwego wsparcia materialnego tego przedsięwzięcia, uzgodniono terminy prac m.in. posprzątania przestrzeni wewnętrznej lokali socjalnych .

- przeprowadzono spotkania tematyczne z Urzędem Miasta i Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Białogardzie,

- zabezpieczono w niezbędny sprzęt do utworzenia miejsca zabaw dla dzieci i młodzieży przez członków społeczności ulicy Moniuszki,

- dokonano poprawy warunków do zabaw dla dzieci poprzez utworzenie miejsca zabaw dla dzieci i młodzieży,

- zorganizowano festyn edukacyjny, na który zostali zaproszeni przedstawiciele lokalnych instytucji wpływających na omawianą społeczność. Festyn inaugurował otwarcie miejsca zabaw dla dzieci. Mieszkańcy we współpracy z organizatorem społeczności lokalnej zabezpieczyli stronę organizacyjną festynu,

- opracowano ulotki promujące działania organizowania społeczności lokalnej, które zostały rozpropagowane na terenie Miasta Białogard. Promocja prowadzonych działań miała również miejsce poprzez lokalną telewizję i prasę.

Wnioski:

W związku z realizacją projektu społeczność lokalna ulicy Moniuszki odniosła wiele korzyści wymiernych:

- wybudowanie miejsca zabaw dla dzieci,

- poprawa estetyki ulicy Moniuszki,

- przeprowadzenie imprezy edukacyjnej,

Jednakże niezwykle istotne były również działania w obrębie modyfikacji świadomości społecznej:

- zwiększenie wiary we własne możliwości i siły,

- zwiększenie poziomu samooceny,
- podniesienie poziomu poczucia akceptacji w społeczeństwie ,
- podniesienie poziomu motywacji do samodzielności w działaniu, poczucia sprawstwa i odpowiedzialności,
- ograniczenie czynników powodujących dysfunkcyjność i wykluczenie społeczne rodzin.

2.3 Projekt systemowy „Rodzina Razem”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie w 2014 roku kontynuował realizację projektu systemowego „Rodzina Razem” Priorytet VII Promocja integracji społecznej 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Projekt realizowany był w partnerstwie z PCPR, GOPS Białogard i Tychowo oraz M-GOPS Karlino. Wsparciem zostało objętych 30 rodzin z rodzin dysfunkcyjnych (bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienie), zagrożonych problemem wykluczenia społecznego i marginalizacji. Działania realizowane w ramach programu stanowią element profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, które samorządy są zobowiązane inicjować.

Cel nadrzędny projektu stanowiło zaktywizowanie społeczności lokalnej poprzez:

- zwiększenie motywacji do przyjęcia aktywnej postawy poprzez uświadomienie o samostanowieniu w decyzjach życiowych,
- rozwój samorealizacji społecznej,
- zintegrowanie mieszkańców poprzez udział we wspólnych zajęciach aktywizujących, kulturalnych, społecznych, itd.,
- zminimalizowanie dysfunkcji w rodzinie poprzez prawidłowe funkcjonowanie oraz poprawę relacji członków rodziny,
- poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych,
- nabycie wiedzy w zakresie stosowania używek i środków psychoaktywnych oraz zwiększenie świadomości w zakresie zagrożeń wynikających z ich stosowania.

Cele projektu realizowane były poprzez następujące działania:

- poradnictwo i wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne (indywidualne, grupowe),
- umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji (w tym porady prawne),
- zajęcia edukacyjne, kulturalne, rozrywkowe,
- profilaktyka i promocja zdrowia,
- aktywizacja i mobilizacja mieszkańców do rozwiązywania grupowych i środowiskowych problemów społecznych.

Realizując VII edycję projektu systemowego, pracownicy socjalni zawarli 35 kontraktów socjalnych. Dwie rodziny zerwały warunki kontraktu socjalnego. Beneficjenci projektu kierowani byli do Powiatowego Urzędu Pracy w celu aktywizacji zawodowej, opierającej się na poradnictwie zawodowym, informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy prowadzonym przez doradcę zawodowego. Beneficjenci projektu brali udział w szkoleniach zawodowych. Pracownicy socjalni kierowali uczestników projektu do Centrum Integracji Społecznej w celu podjęcia zatrudnienia socjalnego.

W ramach projektu prowadzone były działania o charakterze środowiskowym, które sprzyjały wewnętrznej integracji rodzin i wypracowaniu wzorców spędzania wolnego czasu. Grupa docelowa została objęta indywidualnym poradnictwem specjalistycznym z zakresu pracy socjalnej, pedagogicznej, psychologicznej i prawnej oraz terapeutycznej. Uczestnicy projektu brali udział w zajęciach o charakterze grupowym w ramach „Szkoły dla Rodziców” (psycholog, pedagog, terapeuta).

Pracownicy socjalni prowadzili poradnictwo socjalne, mediacje, mające na celu budowanie korzystnych relacji rodzinnych i społecznych, systematyczny monitoring oraz weryfikację założonych Niebieskich Kart. Pracownicy socjalni pomagali rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych.

Pracownicy socjalni współpracowali z przedstawicielami oraz specjalistami:

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowego Urzędu Pracy,
- Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
- Ośrodka Wspierania Rodziny,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komendy Powiatowej Policji,
- Sądu Rejonowego- Kuratorzy,
- Szkół,
- Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej,
- Organizacją Pozarządową „Liga Obrony Kraju”,
- Centrum Integracji Społecznej,
- Centrum Kultury i Spotkań Europejskich.

Osiągnięte efekty Projektu:

- wzrost kompetencji i aktywności mieszkańców Miasta Białogard,
- wzrost motywacji i aspiracji życiowych,

- zwiększenie aktywności na rynku pracy,
- zdobycie nowych umiejętności,
- zintegrowanie społeczności lokalnych i grup społecznych,
- wzrost poczucia tożsamości i przynależności społecznej mieszkańców Miasta Białogard oraz współodpowiedzialności za procesy zachodzące w ramach danej społeczności,
- uświadomienie ludziom zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, alkoholu, itp.,
- wzmocnienie własnej osobowości poprzez poznanie własnej sfery uczuciowej,
- poznanie form radzenia sobie z własnymi problemami.

Powyższe działania zostały zakończone z dniem 31.12.2014r.

2.4 Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Białogardzie działa Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który został powołany na mocy Zarządzenia Burmistrza Białogardu Nr 85/2011 z dnia 13 września 2011r.

W skład Zespołu wchodzi pedagogzy ze szkół podstawowych i gimnazjów, kuratorzy zawodowi Sądu Rejonowego, przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji, kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, przedstawiciel Urzędu Miasta, przedstawiciel ochrony zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Chrześcijańskiej Misji Społecznej "Teen Challenge", pracownicy MOPS.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i podejmowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przemocy w rodzinie. Czynności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowane są w oparciu o procedurę "Niebieskiej Karty".

W 2014r. w związku z założeniem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych i funkcjonariuszy policji 76 Niebieskich Kart, Zespół podjął działania zgodnie z procedurą i powołał 254 grup roboczych. Osoby objęte pomocą w ramach procedury "Niebieskiej Karty" otrzymały wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego, w uzasadnionych przypadkach schronienia. Osoby stosujące przemoc były kierowane do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy, w sytuacji osób uzależnionych podejmowano działania skierowane na podjęcie leczenia odwykowego. Pracownicy socjalni monitorują środowiska, pozostając w stałym kontakcie z osobami w celu udzielenia w razie potrzeby natychmiastowego wsparcia.

Szczegółową analizę przedstawia przekazane wcześniej sprawozdanie z działań podjętych przez Interdyscyplinarny Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

III. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

3.1 Świadczenia rodzinne

Realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, od 2004 zajmuje się Sekcja Świadczeń Rodzinnych MOPS, działa ona jako odrębny organ administracji samorządowej. W 2014 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało ok. 1 400 rodzin, wydano około 3 000 decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych. W skład świadczeń rodzinnych wchodzi zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, oraz świadczenia opiekuńcze, którymi są zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. Świadczenia rodzinne są w całości zadaniami zleconymi finansowanymi z budżetu państwa.

Dokładne wartości wypłaconych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj świadczeń	Wydatki w 2014 (zł)	Liczba wypłaconych świadczeń w roku 2014	Liczba rodzin korzystających przez cały rok
Zasiłki rodzinne	1 752 315	17 646	1 380
Dodatki do zasiłków rodzinnych	763 159	6 433	536
Zasiłki pielęgnacyjne	1 245 879	8 143	678
Świadczenia pielęgnacyjne	444 851	1 138	94
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka	175 000	175	175
Składki na ubezpieczenie społeczne	166 543	885	75
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	43 618	686	57

Zasilki rodzinne w 2014 roku były wypłacane na podstawie dwóch kryteriów dochodowych. Do dnia 31.10.2014 roku obowiązywało kryterium w wysokości 539,00zł na osobę w rodzinie. Od 01.11.2014 roku kryterium zwiększyło się do 574,00zł na osobę w rodzinie. Kryterium jest nieco wyższe dla rodzin, które wychowują dziecko niepełnosprawne. Przed zmianą wynosiło ono 623,00zł, a obecnie jest to kwota 664,00zł. Ilość osób pobierających zasiłek rodzinny wraz z dodatkami zmniejsza się każdego roku. Wynika to m.in. ze zmiany sposobu przeliczania dochodu, wzrostu płacy minimalnej czy też emigracji zarobkowej mieszkańców miasta.

Zasilki pielęgnacyjne w kwocie 153,00zł przeznaczone są dla osób legitymujących się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub zasiłek pielęgnacyjny można przyznać osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu jeżeli jej niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia. Świadczenie to nie jest zależne od dochodu. W roku 2014 kwota wypłaconych zasiłków zmniejszyła się o 50.337zł tj. o 329 świadczeń w skali roku, co odpowiada około 25 osobom uprawnionym do świadczenia.

Od stycznia 2013r. ustawa o świadczeniach rodzinnych uległa znaczącym zmianom w zakresie świadczeń opiekuńczych, wprowadzono zupełnie nowy typ świadczenia tj. specjalny zasiłek opiekuńczy, a znaczącym modyfikacjom uległy przepisy dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych.

Świadczenie pielęgnacyjne jest pobierane przez osoby rezygnujące z zatrudnienia lub nie podejmujące pracy, w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. Od stycznia 2015r. wynosi ono 1 200,00zł miesięcznie. Do końca grudnia 2014r. kwota świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 800,00zł, dodatkowo w ramach pomocy rządowej, osobom uprawnionym do świadczenia wypłacany był dodatek w kwocie 200,00zł. Za osoby pobierające świadczenie, ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Osoby opiekujące się dorosłymi niepełnosprawnymi mogą ubiegać się o **specjalny zasiłek opiekuńczy**. Aby uzyskać to świadczenie należało zrezygnować z zatrudnienia na rzecz opieki nad osobą chorą i spełnić kryterium dochodowe, które początkowo wynosiło 623,00zł, a od 1 listopada 2014 kryterium wzrosło do 664,00zł. Obecnie od 1 stycznia specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje również osobom nie podejmującym zatrudnienia, kryterium dochodowe zostało utrzymane bez zmian.

W 2014r. weszła w życie również ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, było to zrealizowanie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który stwierdził, iż odebranie prawa do świadczeń opiekuńczych rok wcześniej było niezgodne z ustawą zasadniczą.

Zasilek dla opiekunów wypłacany jest od 14 maja 2014r., w kwocie 520,00zł miesięcznie, osobom, które wcześniej pobierały świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą starszą i nie uzyskały prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowych zasadach.

3.2 Fundusz alimentacyjny

Realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, również zajmuje się Sekcja Świadczeń Rodzinnych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane od 01.10.2008 roku.

W roku 2014 wypłacono świadczeń na łączną kwotę 1 943 564zł. W stosunku do roku 2013r., jest to wzrost o 119 080zł i jest spowodowane podwyżkami zasądzonych alimentów. Ilość świadczeniobiorców natomiast, sukcesywnie maleje.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ również obowiązek dochodzenia wypłaconych świadczeń od dłużników alimentacyjnych. W celu odzyskania należności organ dysponuje szeregiem możliwości udostępnionych przez ustawodawcę. Organ może np. wystąpić do prokuratury na podstawie art. 209 KK z wnioskiem o ściganie dłużnika jako uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, bądź odebrać mu prawo jazdy. Ponadto co roku w związku z decyzjami wydanymi dłużnikom, zobowiązującymi ich do zwrotu należności, organ w ramach egzekucji administracyjnej wystawia tytuły wykonawcze do urzędu skarbowego. W roku 2014r. było ich prawie 250. Ponadto organ podjął ponad 680 innych czynności urzędowych zmierzających do odzyskania należności dla skarbu państwa. W tym celu organ współpracuje z instytucjami takimi, jak Prokuratura, Policja, Ministerstwo Sprawiedliwości, Powiatowy Urząd Pracy, czy komornicy sądowi i skarbowi w całym kraju.

Dodatkowo organ przeprowadza procedurę na podstawie wniosków o podjęcie działań wobec dłużników, nadesłanych z innych gmin będących miejscem zamieszkania wierzyciela, jeżeli dłużnik przebywa na terenie miasta Białogard. Takich wniosków w 2014 roku było 59.

W 2014 roku dzięki działaniom organu do kasy miejskiej wpłynęło 101 924,00zł, był to dochód własny gminy. Ogólna kwota zwrócona przez dłużników wyniosła 323 424,00zł.

3.3 Karta Dużej Rodziny

16 czerwca 2014r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych pod nazwą Karta Dużej Rodziny. Realizacja zadań związanych z rozporządzeniem jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Do realizacji zadań w tym zakresie wyznaczono Sekcję Świadczeń Rodziny MOPS. W roku 2014 wydano ponad 300 kart. Od 1 stycznia 2015r. przepisy dotyczące KDR reguluje ustawa z dnia 5 grudnia 2014 o Karcie Dużej Rodziny.

Celem ustawy jest wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez zmniejszenie wydatków związanych z wychowaniem dzieci, ale także kreowanie pozytywnego wizerunku wielodzietności.

Ustawa wprowadza takie rozwiązania jak:

- przyznanie rodzinom wielodzietnym ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu kolejowego w pociągach osobowych, pociągach ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych,
- przyznanie ulgi 49% przy przejazdach kolejowych na podstawie biletów miesięcznych,
- zwolnienie z opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary,
- przyznanie ulgi w opłacie paszportowej.

Zgodnie z przepisami ustawy uprawnienia przysługujące na podstawie Karty mogą być przyznawane przez instytucje podległe właściwym ministrom, ale także przez inne podmioty na podstawie umowy zawartej z ministrem właściwym do spraw rodziny. Podmioty te przed podpisaniem umowy będą podlegały ocenie pod kątem zapewnienia jak najszerszej dostępności, atrakcyjności usług i gwarancji odpowiedniej jakości. Minister będzie mógł zawrzeć z wojewodami porozumienia w sprawie zawierania umów, a także zlecić, w drodze konkursu ofert, zawieranie umów organizacjom pozarządowym. Koszty związane z zawieraniem umów finansowane będą z budżetu państwa.

Każdy podmiot, który przyzna rodzinom wielodzietnym uprawnienia, będzie miał prawo do posługiwania się znakiem *TU HONORUJEMY KARTĘ DUŻEJ RODZINY*. Znak ten będzie mógł być wykorzystywany w szczególności w materiałach reklamowych lub informacyjnych.

IV. WYKONANIE FINANSOWE ZA 2014 ROK ORAZ PLAN NA 2015 ROK MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W BIAŁOGARDZIE

Wykonanie za 2014 r. wynosi 16 586 853,23 zł, na rok 2015 Ośrodek ma zaplanowaną dotację w wysokości 14 472 790 zł, co stanowi 87,25 % dotacji wykorzystanej w 2014 r.

Wysokość dotacji przyznanej na poszczególne rodzaje działalności MOPS przedstawiono w tabeli nr 8.

TABELA NR 8

Rodzaj działalności	Wykonanie na 2014	Plan na 2015	%
I Zadania własne ogółem w tym ;	3133920	3482790	111,13
wspieranie rodziny	12549	26220	208,94
przemoc w rodzinie	1500	1500	100
stypendia	117254	120000	102,34
ośrodki wsparcia	270507	271000	100,18
usługi opiekuńcze	519023	542650	104,55
koszty MOPS	1106323	1280980	115,79
zasiłki i pomoc w naturze	1106764	1240440	112,08
II Zadania zlecone ogółem w tym;	7974259	7413000	92,96
specjalistyczne usługi opiekuńcze	63346	75000	118,4
dodat. pielęgnacyjny / po 100 zł/	186018	0	0
składki na ubezpieczenie zdrowotne	52840	37000	70,02
świadczenia rodzinne	7662781	7296000	95,21
Karta dużej rodziny	790	0	0
Ochrona zdrowia	4013	5000	124,59
Wynagrodzenie- zasiłek zas przez sąd	4471	0	0
III Dotacja z budżetu na zadania własne gminy w tym:	51580880	3577000	69,35
stypendia	469016	0	0
wspieranie rodziny	54078	0	0
posiłki dla potrzebujących	891134	644000	72,26
składki zdrowotne	103635	114000	110
zasiłki stałe	902303	733000	81,23
zasiłki okresowe	2229347	1585000	71,09
koszty utrzymania ośrodka	508567	501000	98,51
IV Programy			
program z EFS " Rodzina Razem" w tym udział środków własnych			
37 356,61	320594,23	0	0
OGÓLEM	16586853,23	14472790	87,25

Z przedstawionej tabeli nr 8 wynika, że dotacja, którą posiadamy nie zaspokoi wszystkich potrzeb Ośrodka. Śladem poprzednich lat dotacja na poszczególne zadania w szczególności na zadania zlecone jest uzupełniana w ciągu roku budżetowego.

Najpilniejsze sprawy pomocy społecznej w 2015r. to:

- Zapewnienie ciągłości realizacji świadczeń (pieniężnych i niepieniężnych) w ramach zadań własnych i zleconych.
- Realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, którym objęte będą dzieci do 7 roku życia, uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osoby i rodziny znajdując się w trudnej sytuacji życiowej.
- Realizacja wniosków osób oczekujących na skierowania do domów pomocy społecznej.

V. PLAN I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2015R

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Celem pomocy społecznej jest także zapobieganie powstawaniu sytuacji powodujących konieczność korzystania z pomocy społecznej. Pomoc społeczna powinna również zapobiegać marginalizacji osób, rodzin, powinna mobilizować do aktywnego i samodzielnego działania i rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych.

Tabela nr 9 przedstawia plan zadań i potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie na rok 2015.

Lp	Treść zadania	Sposób finansowania	Odpowiedzialny za realizację	Uwagi
1	2	3	4	5
1	Realizacja zadań zleconych wg przepisów ustawy o pomocy społecznej,	Budżet Wojewody	Dyrektor MOPS	W ramach zabezpieczonych dotacji (prognoza potrzeb i przyznana dotacja w zał. Nr 1 do programu)
2	Realizacja zadań własnych wg przepisów ustawy o pomocy społecznej,	Budżet Miasta	Dyrektor MOPS	W ramach zabezpieczonych dotacji (prognoza potrzeb i przyznana dotacja w zał. Nr 2 do programu)
3	Realizacja zadań w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych	Budżet Wojewody	Dyrektor MOPS	Przyznana dotacja na 2013r. – 7.552.000 zł
4	Realizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	Budżet Wojewody	Dyrektor MOPS	Realizacja działań wobec dłużników alimentacyjnych zmierzających do zwiększenia ściągalności należności

5	Realizacja programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	Budżet Miasta Budżet Wojewody	Dyrektor MOPS	Objęcie pomocą w formie gorącego posiłku i zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności około 3000 osób
6	Realizacja zadań wynikających z przepisów ustawy o pieczy zastępczej-asystent rodziny	MPiPS	Dyrektor MOPS	Objęcie pomocą rodzin, które wykazują trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
7	Stypendia szkolne	Budżet Wojewody, Urząd Miasta	Dyrektor MOPS	Prognozowana liczba wniosków na nowy rok szkolny – 500 wniosków. Udział środków własnych wynosi 120 000zł, przewidywana dotacja z budżetu państwa wyniesie 480 000zł.
8	Realizacja ustawy o Karcie Dużej Rodziny	Środki Wojewody	MOPS	Działania podejmowane na rzecz rodzin wielodzietnych (przyjmowanie wniosków i wydawanie KDR)
9	Kontynuowanie działań OSŁ-organizowanie społeczności lokalnej	X	Dyrektor MOPS, Pracownicy MOPS, mieszkańcy Miasta Białogard	Podjęcie działań w kierunku pozyskania środków zewnętrznych na realizację działań w ramach OSŁ
10	Superwizja dla pracowników MOPS	Urząd Miasta, Środki UE	Dyrektor MOPS	Podjęcie działań niwelujących stres i wypalenie zawodowe u pracowników MOPS

11	Szkolenia dla pracowników MOPS	Urząd Miasta, Środki UE	Dyrektor MOPS	Szkolenia podnoszące kwalifikacje i wiedzę pracowników MOPS
12	Współpraca ze specjalistami (prawnik, terapeuta, psycholog) w formie zatrudnienia, wolontariatu.	Urząd Miasta, Środki UE	Dyrektor MOPS	Działania realizowane na rzecz podopiecznych, współpraca ze stowarzyszeniami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie realizuje w swojej codziennej pracy Ustawę o pomocy społecznej, Ustawę o świadczeniach rodzinnych, Ustawę o pieczy zastępczej oraz realizuje zadania w oparciu o Miejską Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2024 (Uchwała Rady Miejskiej, Nr VI/35/2015 z dnia 25.03.2015r.)